

Početna stranica > Pretraživanje pravnih stručnjaka > **Vrste pravnih struka**

Vrste pravnih struka

Finska

Ova stranica sadržava pregled pravnih struka u Finskoj.

Pravne struke – uvod

Pravne struke u Finskoj uključuju suce, javne tužitelje, odvjetnike koji pružaju besplatnu pravnu pomoć, odvjetnike, ovlaštene pravne savjetnike, javne bilježnike i sudske izvršitelje.

Tužitelji

Organizacija

Javno tužiteljstvo ima približno 550 zaposlenika, a njih otprilike 400 su tužitelji. Osim toga, to tijelo zapošljava približno 150 raznih pomoćnika i stručnjaka. Javno tužiteljstvo sastoji se od **Ureda glavnog tužitelja**, koji djeluje kao središnja upravna jedinica, i **pet okružnih tužiteljstava**: Južna Finska, Zapadna Finska, Sjeverna Finska, Istočna Finska i Åland. U cijeloj Finskoj ima 34 ureda.

Javno tužiteljstvo vodi **glavni tužitelj kao najviši tužitelj u zemlji**.

Ured glavnog tužitelja odgovoran je za središnju upravu, vođenje i nadzor Javnog tužiteljstva te za njegov cjelokupan rad. Kazneni progon provode okružna tužiteljstva.

Javno tužiteljstvo potpada pod upravnu nadležnost Ministarstva pravosuđa.

Zadaci

Neovisno javno tužiteljstvo je državno tijelo i dio sudbene vlasti. Njegova je zadaća utvrditi da postoji kaznena odgovornost, odnosno da je djelo kažnjivo u smislu zakona. Tužitelji neovisno donose odluke o kaznenom progonu i neovisna su pravosudna tijela.

U kaznenom postupku javni tužitelj ima najvažniju ulogu među javnim tijelima, koja se u postupcima koji se provode proteže od istrage u kaznenom postupku do suskog postupka. Tužitelj ujedno može izreći novčanu kaznu za prekršaj.

Tužitelj je uglavnom zadužen za **kazneni progon** i **sudske postupke**. Za vrijeme kaznenog progona javni tužitelji odlučuju o tome koje će slučajeve iznijeti pred sud na temelju podignute optužnice. Javni tužitelj dužan je u postupku dokazati da je kazneno djelo za koje se tuženik tereti počinjeno.

Javni tužitelj ujedno osigurava dostatno temeljitu provedbu istrage u kaznenom postupku. Sa složenijim kaznenim predmetima tužitelj se upoznaje već na početku istrage u kaznenom postupku i može, na prijedlog voditelja istrage, završiti tu istragu i prije podizanja optužnice.

Uloga tužitelja u istrazi u kaznenom postupku posebno je važna ako se sumnja na to da je policijski službenik počinio kazneno djelo. U tom će slučaju tužitelj voditi i istragu u kaznenom postupku.

Pravne baze podataka

Više informacija dostupno je na internetskim stranicama [Javnog tužiteljstva](#).

Suci

Organizacija

U Finskoj većinu sudskih presuda donose profesionalni suci. Na okružnim sudovima postoje i suci porotnici. Suci su članovi neovisne sudbene vlasti. Obnašaju dužnosti na Vrhovnom sudu, žalbenim sudovima i okružnim sudovima, Vrhovnom upravnom sudu i upravnim sudovima, Sudu za osiguranje, Radnom sudu i Trgovačkom sudu. Suci su državni dužnosnici i ne mogu biti razriješeni dužnosti. Sudac može biti uklonjen s dužnosti samo presudom suda. Osim toga, suca se ne može premjestiti na drugo radno mjesto bez njegova pristanka.

Poglavlje 12. **Zakona o državnim dužnosnicima u središnjoj vlasti** sadržava zasebne zakonske odredbe za suce kao državne službenike. Prema Zakonu na suce se ne odnose odredbe kojima se uređuju dopust, opomene, zapošljavanje na određeno vrijeme i razrješenje s dužnosti ostalih državnih službenika. Prema Zakonu o državnim dužnosnicima u središnjoj vlasti suci su dužni podnijeti ostavku na dužnost kad navršše zakonsku dob za odlazak u mirovinu (za suce to je 68 godina) ili nakon što postanu trajno nesposobni za rad.

Zadaci

Suci

Osoba koja želi steći zvanje suca mora imati **visoku stručnu spremu pravnog smjera** i završiti **jednogodišnji pripravnički staž** na prvostupanjskom sudu. Prije imenovanja na dužnost suca na općinskom ili žalbenom sudu obično najprije radi kao **referent** (viši tajnik). U budućnosti će kandidati prolaziti posebno osposobljavanje. Žalbeni sud objavljuje upražnjena radna mjesta, a Odbor za imenovanja sudaca ocjenjuje prikladnost kandidata. Suce imenuje predsjednik Republike.

Suci porotnici

Okružni sudovi imaju članove koji su laici, odnosno „suce porotnike“, koji sudjeluju u donošenju odluka u određenim predmetima. Suci porotnici uglavnom sudjeluju u **kaznenim predmetima**, ali **mogu sudjelovati i u građanskim predmetima i sporovima** o najmu. Na okružnom sudu u predmetu sudit će jedan stalni sudac, koji obnaša funkciju predsjednika, i tri suca porotnika. Suci porotnici neovisno su ovlašteni, a kad je to potrebno, odluka se donosi glasanjem, pri čemu se presuda donosi na temelju mišljenja većine. Ako je glasanje u kaznenom predmetu završilo neodlučenim rezultatom, prednost se daje mišljenju koje je najpovoljnije za optuženika. U građanskom predmetu predsjednik suda ima odlučujući glas.

Općinska vijeća imenuju suce porotnike na mandat od četiri godine. Svaka općina mora imati najmanje dva suca porotnika, a velike općine imaju ih mnogo više. Suci porotnici moraju u što većoj mjeri predstavljati dobnu, rodnu, jezičnu i strukovnu strukturu općine.

Sudac porotnik **mora biti finski državljanin**. Sucem porotnikom ne mogu biti imenovane osobe mlađe od 25 ili starije od 63 godine. Suci porotnici ne mogu biti osobe na službenim položajima na sudovima ili u kaznenim ustanovama ni osobe koje rade kao tužitelji, odvjetnici ili policijski službenici. Prije stupanja na dužnost sudac porotnik polaže sudačku prisegu ili daje svečanu izjavu.

Cilj je da svaki sudac porotnik sudjeluje u saslušanju otprilike jedanput mjesečno ili 12 puta godišnje. Okružni sud sucima porotnicima plaća naknadu za saslušanje i naknadu za izgubljeni prihod.

Odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć

Organizacija

Odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć pravnicima su ili odvjetnici zaposleni u državnim uredima za pružanje pravne pomoći. Riječ je o državnim dužnosnicima koje na dužnost imenuje ministar pravosuđa. Uredima za pružanje pravne pomoći upravlja Ministarstvo pravosuđa. Kandidati za dužnost odvjetnika koji pruža besplatnu pravnu pomoć moraju imati magistarsku diplomu iz prava (*oikeustieteen kandidaatt* ili *oikeustieteen maisteri*) i odgovarajuće iskustvo u zastupanju ili presuđivanju. Mnogi odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć imaju i počasnu titulu *varatuomari* (magistar prava sa sudskom izobrazbom).
Odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć zastupaju klijente pred sudom. U svojem djelovanju dužni su poštovati pravila doličnog profesionalnog ponašanja odvjetnika. U tom pogledu podliježu disciplinskim ovlastima Finske odvjetničke komore. Više od polovice odvjetnika koji pružaju besplatnu pravnu pomoć u Finskoj članovi su odvjetničke komore. Odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć neovisni su o svim drugim akterima u obavljanju svojih punomoći.

Odvjetnici

Samo članovi Finske odvjetničke komore imaju pravo koristiti stručne titule *asianajaja*, (na švedskom) *advokat*. Svi koji podnose zahtjev za članstvo u **Finskoj odvjetničkoj komori** moraju:

imati titulu **magistra prava (LL.M.)**, koja im omogućuje da obnašaju **pravosudne dužnosti**

biti poznati kao poštene osobe

imati višegodišnje iskustvo rada u pravnoj struci i drugim pravosudnim poslovima

položiti poseban ispit iz temeljnih elemenata pravne struke i profesionalne etike

biti autonomni i neovisni o utjecaju vlade i svih drugih strana, uz iznimku njihova klijenta

prema potrebi imati razne druge kvalifikacije.

Odgovornosti odvjetnika i nadzor nad njihovim radom

Kad je riječ o kaznenoj ili odštetnoj odgovornosti, odgovornost odvjetnika načelno se ne razlikuje od odgovornosti ostalih građana. Međutim, svaki odvjetnik mora zaključiti osiguranje od odgovornosti za štetu, osim one koja proizlazi iz predumišljaja ili grubog nemara. Odvjetnička komora osnovala je fond za naknadu štete nastale kažnjivim ponašanjem odvjetnika.

Nadalje, odvjetnik ima profesionalnu odgovornost. Odbor odvjetničke komore mora osigurati da odvjetnici ispunjavaju svoje dužnosti u skladu s profesionalnom etikom. Ako odvjetnik ne ispunjava svoje dužnosti u skladu s profesionalnom etikom, odvjetnička komora pokreće disciplinski postupak, koji najčešće počinje pisanom pritužbom ili upozorenjem. O odlukama koje donosi odvjetnička komora obavješćuje se kancelar pravosuđa, koji može podnijeti žalbu protiv tih odluka žalbenom sudu u Helsinkiju.

Finska odvjetnička komora organizacija je uređena javnim pravom na temelju Zakona o odvjetništvu iz 1958. Toj je organizaciji prethodilo istoimeno registrirano udruženje. Svi su članovi obje te organizacije uvijek bili odvjetnici.

Odvjetnička komora ima otprilike 1850 članova koji se nazivaju odvjetnicima (na finskom *asianajaja*, a na švedskom *advokat*). Odvjetnička društva zapošljavaju šestotinjak odvjetničkih vježbenika. Otprilike 120 odvjetnika su odvjetnici koji pružaju besplatnu pravnu pomoć. U uredima za pružanje pravne pomoći zaposleno je i više od stotinu odvjetnika koji nisu članovi odvjetničke komore.

Odvjetnici koji su zbog disciplinskih mjera isključeni iz odvjetničke komore i dalje se mogu baviti svojom strukom, ali pod drugom stručnom titulom. Međutim, u tom slučaju odvjetnik ne podliježe obvezama odvjetnika i obavlja djelatnost izvan nadzora odvjetničke komore.

Državljanin Finske ili druge države unutar Europskoga gospodarskog prostora koji je navršio 25 godina može biti prihvaćen kao odvjetnik ako se utvrdi da je pošten i da je u pogledu svojih drugih osobina i načina života prikladan za zanimanje odvjetnika. Mora ispunjavati akademske zahtjeve za obavljanje pravosudne dužnosti propisane u Finskoj te imati vještine potrebne za odvjetnički rad i radno iskustvo u odvjetništvu. Nadalje, ne smije biti u stečaju i mora biti potpuno poslovno sposoban.

U skladu s međunarodnim obvezama koje su stupile na snagu u Finskoj, osoba koja nema akademske kvalifikacije niti je stekla radno iskustvo potrebno u Finskoj, ali koja je stekla stručne kvalifikacije odvjetnika u državi Europskoga gospodarskog prostora, može biti prihvaćena kao odvjetnik. U takvim slučajevima kandidati moraju na ispitu odvjetničke komore dokazati da imaju dovoljno znanja o finskom pravu i odvjetništvu u Finskoj.

Osim toga, osoba koja je stekla stručne kvalifikacije odvjetnika u državi članici Europske unije može biti prihvaćena kao odvjetnik bez polaganja ispita.

Kandidat koji nije položio ispit može biti prihvaćen kao odvjetnik ako je najmanje tri godine, pod svojom izvornom stručnom titulom, bio upisan u imenik odvjetnika koji vodi odvjetnička komora i stekao je kvalifikacije za bavljenje odvjetništvom u drugoj državi članici (imenik EU-a). Osim toga, mora dokazati da se barem u tom razdoblju redovito bavio odvjetništvom u Finskoj.

Pravne baze podataka

Više informacija dostupno je na internetskim stranicama [Finske odvjetničke komore](#).

Ovlašteni pravni savjetnik

Ovlašteni pravni savjetnik odvjetnik je koji je stekao licencu Odbora pravnih savjetnika za rad u svojstvu pravnog savjetnika. Ovlašteni pravni savjetnici moraju poštovati pravila profesionalnog ponašanja koja su jednaka onima iz Kodeksa ponašanja savjetnika ili odvjetnika na sudu. U tom smislu ovlašteni pravni savjetnici podliježu nadzoru Nadzornog odbora Finske odvjetničke komore, Odbora pravnih savjetnika i kancelara pravosuđa.

Pravne baze podataka

Dodatne informacije o popisu pravnih savjetnika dostupne su na internetskim stranicama [finskog Ministarstva pravosuđa](#).

Javni bilježnici

U Finskoj zadaće javnih bilježnika uređene su zakonom. Javni bilježnici zaposleni su u mjesnim matičnim uredima i jurisdikcijskim okružnim uredima. Kako bi ispunjavao uvjete za dužnost javnog bilježnika, kandidat mora imati magistarsku diplomu iz prava (*oikeustieteen kandidaatti* ili *oikeustieteen maisteri*).

Unatoč mnogim sličnostima dužnosti javnih bilježnika u Finskoj uvelike se razlikuju od dužnosti javnih bilježnika u ostatku Europe i u Sjedinjenim Američkim Državama. U Finskoj javni bilježnik uvijek je državni dužnosnik. Međutim, javni bilježnici nisu zaposleni u punom radnom vremenu. Većina dužnosnika koji obavljaju poslove javnih bilježnika okružni su matičari u mjesnim matičnim uredima. Zbog doktrine o slobodi ugovaranja u građanskim stvarima potvrda javnog bilježnika nije preduvjet za valjanost ugovora u Finskoj. U Finskoj je ugovor koji se odnosi na prijenos jedini građanskopravni ugovor koji se mora ovjeriti kod javnog bilježnika.

Javni bilježnici ovjeravaju, među ostalim, potpise, preslike potvrda i životopise. Javni bilježnici mogu ovjeravati dokumente i apostilom, potvrdom da potpisnik dokumenta ima radno mjesto navedeno u dokumentu i da je ovlašten izdati dokument.

Druge pravne struke

Izvršna tijela

Finsko državno izvršno tijelo agencija je pri Ministarstvu pravosuđa odgovorna za neovisno obavljanje izvršnih zadaća propisanih zakonom. Izvršenje je dio pravosudnog sustava i temelji se na zakonu. Izvršne zadaće uključuju naplatu potraživanja, deložacije i mjere osiguranja. Izvršno tijelo postupa nepristrano i vodi računa o pravima i vjerovnika i dužnika. **Mrežom od 64 ureda državnog izvršnog tijela obuhvaćena je cijela Finska.**

Sudski izvršitelj ili izvršitelj krovni je pojam za državne službenike **koji obavljaju izvršne zadaće**. Sudski izvršitelj ima neovisne ovlasti izvršenja.

Prema zakonu sljedeće se osobe smatraju sudskim izvršiteljima:

izvršni inspektori osnovnog izvršnog odjela

viši izvršni inspektori odjela za opsežne i posebne izvršne zadaće

oni su podređeni višim izvršiteljima i

glavnim izvršiteljima

istovjetne titule na Ålandu su viši izvršni inspektor i pokrajinski viši izvršitelj

prema zakonu sudski izvršitelji su i glavni direktor finskog državnog izvršnog tijela i zamjenik direktora.

U državnom izvršnom tijelu postoje i druge pravne titule, kao što su savjetnik za gospodarska pitanja, specijalist, upravni sudski izvršitelj i viši upravni sudski izvršitelj.

Većina zahtjeva za izvršenje rješava se s pomoću elektroničkih alata za naplatu u **državnom osnovnom izvršnom odjelu** koji ne zahtijevaju osobni kontakt s dužnikom.

Na svojim odgovarajućim područjima **pet regionalnih izvršnih odjela za opsežne izvršne zadaće** nadležno je, primjerice, za prodaju oduzete imovine (ovrha) i druge zahtjevnije izvršne zadaće.

Državni odjel za posebne izvršne zadaće obavlja brojne istražne i dugotrajne izvršne zadaće i uključen je u međuagencijsku suradnju i borbu protiv sive ekonomije i gospodarskog kriminala.

Središnja uprava državnog izvršnog tijela odgovorna je za upravni nadzor, razvoj i kontrolu izvršne službe. Središnja uprava odgovorna je i za rad i djelotvornost tijela u cjelini.

Središnja uprava tijela nije uključena u pojedinačne izvršne zadaće, nego svi izvršni odjeli djeluju neovisno. Svi pojedinačni predmeti o izvršenju potpadaju pod nadležnost sudskog izvršitelja / izvršitelja koji vodi predmet i, primjerice, središnja uprava ne može preispitivati odluke donesene u pojedinačnim predmetima.

Dodatne informacije dostupne su na internetskim stranicama [finskog državnog izvršnog tijela](#).

Posljednji put ažurirano: 21/09/2023

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.